

[%20Education%20in%20Emergencies%202015-2018%20-%20PRIO%20Paper%202020.pdf?inline=true](#)

5. «Вплив корупційних ризиків на діяльність судової влади в Україні, як дестабілізуючий фактор трудових правовідносин». Адвокатура України: сучасний стан та перспективи розвитку: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (14 грудня 2023 р.) / редкол. : Т. В. Вільчик та ін. Харків : НЮУ імені Ярослава Мудрого, 2024. 268 с.. URL : https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/wp-content/uploads/2024/02/vilchik-zbirnyk_verstka.pdf. ISBN 978-617-8198-06-3.

УДК 351.74:623.746-519

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/524-525

Олександр ДУНЯШЕНКО

курсант ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Василь ПОЛИВАНЮК

професор кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

РОЗВИТОК ТА ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ БПЛА В СЛУЖБОВО-БОЙОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

В силових структурах різних країн, таких як Велика Британія, Німеччина, США, Нідерланди, почали використовуватися безпілотні літальні апарати (далі – БПЛА) ще наприкінці другого тисячоліття. Перші безпілотні літальні радіокеровані апарати виникли у 1930-х роках і мали значний вплив на технологічний розвиток.

Безпілотні літальні апарати (БПЛА) – це літальні апарати, які можуть працювати без присутності пілота на борту, керуючись віддалено або за програмою. Актуальність їх використання в Україні полягає в декількох аспектах: безпека та оборона; пошук та порятунок; інфраструктурні проекти; доставка та логістика, наукові дослідження тощо. Зазначена актуальність свідчить про широкий спектр можливостей використання БПЛА в різних галузях суспільства, що робить їх важливим інструментом сучасних технологій.

В Україні питання розвитку та використання технологій БПЛА, стали явними після початку широкомасштабної агресії проти України. Шалений успіх та значна ефективність використання БПЛА не викликає сумнівів в їх актуальності і дали значний поштовх у розвитку даної сфери. Наразі існують курси, школи та навчальні центри з підготовки операторів БПЛА на базі волонтерських, громадських організацій та військових підрозділів. В штатних структурах підрозділів почали з'являтися спеціалізовані підрозділи по використанню БПЛА, які мають у своєму складі загони спеціальних, цільових БПЛА та спеціалістів, що їх використовують.

У службово-бойовій діяльності Національної поліції України, застосування безпілотних літальних апаратів (БПЛА), має великий потенціал для поліпшення ефективності та результативності роботи поліцейських. Дослідивши існуючі напрямки підготовки операторів БПЛА слід виділити два основних напрямки:

1. Цивільний напрямок підготовки користувачів БПЛА приділяє значну увагу навичкам студійної та сесійної відео зйомки, навичкам підбору кадрів та користуванню селфі-функціями, проведення екологічного моніторингу, розвідка і оцінка обстановки у зонах надзвичайної ситуації.

2. Військовий напрямок характеризується навичками корегування артилерії, польотів в умовах роботи РСБ та РСР, захисту операторів від ворожих атак, розвідка місцевості та ін. [3].

Використання безпілотних літальних апаратів (дронів) в національній поліції України має кілька значущих переваг:

Забезпечення безпеки: безпілотні апарати дозволяють отримувати інформацію з небезпечних або важкодоступних місць без ризику для життя поліцейських. Це дозволяє уникнути небезпеки від потенційно небезпечних ситуацій.

Моніторинг та патрулювання: дрони можуть використовуватися для виявлення порушень правопорядку, моніторингу громадського порядку та патрулювання великих територій. Вони забезпечують швидкий та ефективний огляд об'єктів.

Реагування на екстрені ситуації: безпілотні апарати можуть бути використані для оперативного реагування на екстрені ситуації, такі як природні катастрофи, аварії чи терористичні загрози.

Пошук та рятування: дрони можуть використовуватися для швидкого та ефективного пошуку зниклих осіб, а також у разі надзвичайних ситуацій для надання допомоги та координації рятувальних заходів.

Документування злочинів: зйомка з повітря дозволяє ефективно документувати місце пригоди чи злочину. Висока якість фото- та відеоматеріалів може служити важливим доказом у кримінальних справах.

Економія ресурсів: застосування безпілотних апаратів дозволяє зекономити ресурси, так як вони можуть виконувати функції багатьох поліцейських одночасно.

Ефективне використання технологій: використання сучасних технологій дозволяє поліції оперативно та ефективно вирішувати завдання, сприяючи забезпеченню безпеки та правопорядку в країні.

Але використання безпілотних літальних радіокерованих апаратів в національній поліції України може в собі нести ряд недоліків:

Приватність та права громадян: застосування дронів для моніторингу може порушувати особисту приватність громадян, особливо у чутливих сферах, таких як приватні помешкання.

Технічні проблеми: безпілотні апарати можуть мати технічні проблеми, такі як відмови обладнання чи втрата зв'язку, що може призвести до непередбачуваних наслідків.

Залежність від техніки: використання технології може зробити поліцію залежною від неї, знеособлюючи роль поліцейських, які мають враховувати людський фактор у прийнятті рішень.

Збір та обробка великої кількості даних: використання безпілотників генерує велику кількість даних, що потребує ефективної системи обробки і зберігання, а також врахування правил щодо захисту особистої інформації.

Можливість зловживання: існує ризик зловживання технологією, зокрема для неправомірного відстежування чи використання в особистих цілях.

Конфіденційність операцій: публічне використання дронів може порушити конфіденційність операцій поліції, оскільки їхні дії можуть стати доступними для громадськості.

Вартість та обслуговування: впровадження та обслуговування технічних засобів, таких як безпілотні апарати, може вимагати значних витрат на техніку, навчання персоналу та технічне обслуговування.

Висока чутливість до електромагнітних впливів: дрони можуть бути вразливі до електромагнітних перешкод, що може призвести до непередбачуваних ситуацій під час роботи.

Тому ефективне впровадження та використання безпілотної техніки в поліції вимагає уважного врахування цих недоліків та вирішення відповідних проблем.

Отже, можна зробити висновок, що застосування БПЛА в службово-бойовій діяльності Національної поліції України мають значні перспективи, однак основна відмінність використання БПЛА в Національній поліції та збройних силах, це суто вузькі (особливі) задачі та різна мета застосування дронів. В поліцейській діяльності, розробляючи концепції застосування БПЛА, слід враховувати потенційні виклики і проблеми, такі як приватність та безпека громадян, правові обмеження, ризики збоїв в роботі техніки та інші. Необхідно забезпечити належну підготовку поліцейських, розробити процедури реагування на аварійні ситуації та правила використання БПЛА відповідно до законодавства.

1. Безпілотні повітряні засоби ураження сил вторгнення російської федерації : практичний poradnik / Червяков О.І., Євтушенко І.В., Букресв О.І., Білоус В.В. Х: ІПЮК для СБУ, 2023. 212 с. URL : <http://surl.li/qtana>

2. Створення Сил безпілотних систем: більше бойових можливостей і збережених життів наших воїнів. URL : <https://www.mil.gov.ua/news/2024/02/16/stvorennya-sil-bezpilotnih-sistem-bilshe-bojovih-mozhливостей-i-zberezhenih-zhittiv-nashih-voiviv/>.

3. Шевченко Т. В. та ін. Аналіз використання безпілотних літальних апаратів у службово-бойовій діяльності Національної поліції України. URL : <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c4e60328-89f1-4117-a046-ae70709760fc/content>.